

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO I°/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/III/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991 - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni l/rn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Potniki smo in tujci na zemlji Iz postnega pisma slovenskih škofov

Slovenski škofje s papežem v Sloveniku; od leve proti desni: M. Pirih, A. Šuštar, Fr. Kramberger, Jožef Kvas, Jožef Smej

Slovenski škofje so za letošnji post izdali skupno postno pismo pod naslovom Na poti k cilju. Uglášeno je na sedanje moralno, versko in psihološko stanje v Sloveniji po osamosvojitvi in ob težavah vseh vrst, ki so se pojavile v slovenski družbi, posebno še ekonomskega značaja. Škofje želijo vernikom dati poguma in zaupanje. Zato jih opozarjajo, da smo na poti k Cilju in da nimamo tu stalnega bivališča. Pišejo:

Zavest, da nismo še na cilju, ampak šele na poti, je zelo živa, posebno ob tolikih, tako globokih in naglih spremembah v današnji družbi. Zadnji dve leti se je marsikaj spremenilo in zrušilo. Na teh razvalinah ljudje znova preišljajo in predlagajo nove načrte. Skozi vse te spremembe, predloge, iskanja in načrte želimo najti pot v boljšo prihodnost. Veliko ljudi živi sicer v strahu, da se nam obeta slabša prihodnost. Zato jih navdaja malodušnost, če ne celo obupanost.

Kristjani se ob božjem razodetju in svojih izkušnjah zavedamo, da smo na tem svetu popotniki in tujci na zemlji. Ker smo na poti, pozabljamo, kar je za nami in se stegujemo proti temu, kar je pred nami, kot pravi apostol Pavel (Flp 3, 13).

Kristjani smo z vsemi vernimi in nevernimi na poti. Hočemo biti pošteni in dobri, prijetni in prijazni sopotniki, posebno v teh časih in razmerah v slovenskem narodu in na slovenski zemlji.

KRISTJANOVE DOLŽNOSTI

Prva naša dolžnost je poslušnost božji besedi v odprtosti duha in srca ter v pripravljenosti, da se vedno znova učimo in sprejemamo evangeljsko resnico. Še daleč ne poznamo in ne vemo vsega. Kristus nam odgovarja: »Jaz sem pot, resnica in življenje« (Jn 14,6).

Druga posebna dolžnost kristjanov na poti v prihodnosti mora biti jasna zavest o potrebnosti moralne prenove. Tako zelo zastrupljeni, zmedeni in razočarani smo bili, ta-

ko zelo zapeljani, da potrebujemo dolgega in globokega očiščevanja. S tem očiščevanjem in moralno prenavo moramo začeti pri sebi s trdnim sklepom, da se spremenimo in spreobrnemo.

Tretja kristjanova dolžnost na poti v prihodnost je pripravljenost, da sprejme vsak svojo osebno odgovornost. Vsi radi poudarjamo svobodo in jo zahtevamo zase. Zase zahtevamo pravice, odgovornost pa raje zvrčamo na druge. Kristjani se v veri zavedamo, da nas Bog vabi, da kot njegovi sodelavci gradimo njegovo kraljestvo na zemlji. Zato ne smemo zvrčati odgovornosti na druge, temveč moramo zastaviti vse svoje zmožnosti v sprejemanju svoje osebne odgovornosti.

Četrta posebna dolžnost v tem postnem času je večja pripravljenost za sodelovanje v Cerkvi, v družbi in v javnem življenju. Če kristjani nismo pripravljeni sprejeti svojih nalog ter odkrito, pošteno in v medsebojnem zaupanju sodelovati z drugimi, se ne bo kaj prida spremenilo in lahko zamudimo svoj zgodovinski ugodni trenutek.

NALOGE KRISTJANOV

V drugem delu svojega pisma razmišljajo škofje o nalogah kristjana v sedanjem času. Kar velja za vernike v Sloveniji, velja tudi za nas.

Prva naloga je poglobitev verskega znanja o Bogu, Kristusu, Cerkvi. Druga naloga je kritičnost do samih sebe. Besede mičejo, zgledi vlečejo. To velja za vzgojitelje na vseh ravneh, pa tudi za politike.

Tretja naloga so zdravi sadovi. »Ko doživljamo veliko slabih sadov v javnem in zasebnem življenju, se moramo vprašati, kakšna so drevesa, ki rodijo take sadove, in kakšne so korenine, iz katerih rastejo ta drevesa. Drevesa smo mi sami in skrb za zdrave korenine je naša naloga.«

In zadnja naloga: Vzbuhati krščanski optimizem. »Vemo, da se na poti ne moremo izogniti težavam, trpljenju, naporom, življenjskim

Slovenija išče novo vlado

Koalicija strank, združenih v Demosu, se je razšla. Peterletova vlada nima več večine, zato iščejo novega mandatarja, ki naj sestavi novo vlado do prihodnjih volitev.

Kdaj bodo, nihče ne more prerokovati. Zakaj jim ni več po volji sedanja vlada? Zataknilo se je ob zakonu o lastninjenju, to je, kako in komu razdeliti družbeno lastnino, ki jo je prejšnji režim ustvaril, zaplenil, poddržal. Komu sedaj vse to neprémčno in premično bogastvo? Tu se je klopčič zapletel, ker bi prejšnji »gospodarji«, ki so povečini ostali na svojih mestih, radi imeli tak zakon, ki bi jim zagotovil njih gospodarsko oblast in privilegije. Od tod iskanje novega mandatarja za novo vlado, ki naj bi rešila sedanje gospodarske stiske slovenskega človeka. Brezposelnost namreč raste, vrednost tolarja pada, druginja se večja.

Stranke združene v Demosu, ki so uspešno izpeljale veliko zastavljenih ciljev (demokratski parlamentarni sistem, novo ustavo, z rano v 55. čl., proglasile suvereno slovensko republiko, jo branile z orožjem in dosegle miren odhod JA), te stranke, združene v Peterletovi vladi, se sedaj razhajajo, namesto da bi še nadalje združene mislile na ozdravljenje slovenskega gospodarstva. V slogi so dosegle zavirljive cilje. Sedaj ko gre za kruh, se razhajajo z namenom, da bi vsaka za svoje volilce dosegla večji kos kruha, seveda na škodo skupnosti. Pri tem mislijo, da bi levosredinska vlada dosegla tak čudež pod vodstvom kakega novega mandatarja in ne več pod Lojzetom Peterletom. Ta je demokristjan in to jih boli. Zato dr. Rupel in tovariši znova strašijo s »klerikalizmom«. Pri tem ne pomislijo, da so bile demokršćanske stranke tiste, ki so s Kohlom na čelu najbolj podprle Slovenijo v njenem procesu osamosvojitve, Vranitzky na Dunaju, De Michelis v Rimu in drugi evropski socialisti so razvoj osamosvojitve do zadnjega zavirali. Ali menijo levosredinski modrijani v slovenskem parlamentu, da bodo evropski socialisti bolj podprli slovensko gospodarstvo?

Glas iz Nemčije pravi: »Protestirati in rušiti je lahko, graditi pa zelo težko. Slovenci v Nemčiji smo mnenja, da bodo krščanski demokrati še najbolj sigurno in najhitreje postavili Slovenijo zopet na noge.«

K.H.

ITALIJANSKE ŠOLE SE PRAZNIJO

Zaradi stalnega padanja rojstev bo v šolskem letu 1994-95 okoli 545.000 učencev in dijakov manj obiskovalo italijanske šole.

preizkušnjam. Vse to je sestavni del življenja. Kdor išče le lahkotno življenje, bo moral spoznati prej ali slej, da tako ne gre. Treba je sprejeti tudi težave in zahtevne stvari, križ in trpljenje ter si pomagati drug drugemu.

Vejna, svetišče Marije, Kraljice sveta. Tam se bo sv. oče srečal tudi s predstavniki Slovencev

Proti toku zgodovine Misli o prihodnjih volitvah

Odločitev za samostojni nastop na manjšinski listi za bližnje parlamentarne volitve ima svoje in tehtne razloge. Skušali smo jih že vsaj načelno objasniti in prikazati. Izbira takega nastopa, ki vedno sodi v samostojno politiko slovenske stranke, v bistvu odgovarja pričakovanjem naših volivcev, ki tradicionalno glasujejo za slovensko lipovo vejico.

Politična nepriznanost na volitvah bi imela namreč negativne posledice. Predvsem politična stranka mora biti prisotna, kjer se razpravlja o politiki. Ne sme stati ob strani in čakati, katera druga večja politična sila jo bo morda povabila, da podpre njene liste in kandidate v zameno... Za kaj? S tem daje volivcem možnost, da tudi pri teh volitvah oddajo svoj glas svojim kandidatom in svojemu volilnemu znaku, tudi če je skupno z njim še nekaj drugih manjšinskih političnih simbolov. Prav v tem pa se kaže politična razsežnost in odprtost, pa še globlji pomen povezave vseh teh med seboj podobnih strank, ki ni samo volilnega značaja.

Po drugi svetovni vojni vemo, da se razne italijanske stranke obračajo na slovenske volivce za glasove. Posebno aktivne so seveda levičarske, v našem primeru dve, obe dedinji nekdanje PCI, in sicer PDS (stranka demokratične levice) in Stranka komunistične prenove. Prva, Ochettova je večja, druga, Cossuttova pa manjša dedinja. Obe ti stranki sedaj tudi postavljata svoje slovenske kandidate in na široko vabita Slovence, naj jih podprejo.

Že pri zadnjih parlamentarnih volitvah je imel komunistični slovenski senator Stojan Spetič težave z volilno računico, potem je le uspel. Sedaj sta si obe stranki nekako na tihopora delili slovenske kandidate, tako da ena ne moti druge v istem volilnem okrožju. Na Tržaškem so postavili v ospredje kandidate za poslansko zbornico, medtem ko v Gorici poudarjajo kandidature za senat. Koliko pa bodo te igre z volilno računico uspele, bomo šele videli.

SRP IN KLADIVO - ZA MUZEJ

Znano je, da je pred časom Slovenska skupnost predlagala nekako domeno za skupne kandidature. Ta-

ko naj bi se v bistvu Slovenci dogovorili za predstavitve nekakšnih nadstrankarskih kandidatov, ki bi jih lahko podprli vsi Slovenci. O tem, kako naj bi se le-ti praktično predstavili (lista, znak), bi seveda določili v drugi fazi, ko bi že prišlo do načelnega sprejetja tega predloga. Ker do tega ni prišlo, je seveda tudi slovenska stranka sklenila nastopiti na skupni listi manjšin. Obe levičarski stranki sta pa postavili izrazito partijske kandidature. Tako je vse ostalo pri starem. In s tem v zvezi bi kazalo vsaj zapisati nekaj jasnih besed prav v zvezi z levičarskimi (bivšimi ali sedanjimi) komunističnimi listami.

Gre za to, da se tudi slovenski levičarski kandidatje kažejo na zunaj odprte in nekateri celo poudarjajo svoj izvor iz katoliških vrst. To pač v iskanju kar se da večjega števila glasov med neodločnimi volilci. Dejstvo je tudi, da marsikateri slovenski volivec (posebej na Tržaškem), ki sicer pri upravnih ali deželnih volitvah

(se nadaljuje na 2. strani)

Legalna ura

Ob polnoči 28. / 29. marca stopi v veljavo legalna ura; kazalce bo treba premakniti za eno uro naprej. Legalna ura bo trajala do zadnje nedelje v septembru.

Novosti na prihodnjih volitvah

Na volitvah v parlament, dne 5. in 6. aprila bo neka novost, in sicer ta, da bo volivec lahko dal samo eno preferenco na glasovnici za poslansko zbornico (deputati). Na volilnici bo seznam znakov vseh političnih strank. Ob vsakem znaku bo črta. Voli se pa tako, da volivec prečrta znak stranke, za katero hoče voliti. Zraven znaka pa na črti lahko napiše priimek kandidata, kateremu hoče dati preferenco. Napisati mora priimek in nič drugega, sicer je volilnica neveljavna.

Za senat ostane kot doslej, prečrta se le znak stranke. Kdor ni gotov, naj samo prečrta znak izbrane stranke.

Zadnje slovo od dr. Jožeta Prešerna

V cerkvi in na pokopališču

Pogreb msgr. dr. Jožeta Prešerna je padel ravno na njegov godovni dan, na 19. marec. Rajni je najprej ležal v kapeli tržaške bolnišnice, kjer je stala tudi častna straža tržaških skavtov in skavtinj. Nato so krsto prenesli v cerkev Novega sv. Antona, ki se je napolnila. Tudi tam je bila častna straža skavtov, pel pa je zbor Novega sv. Antona, pomnožen s pevci iz Rodika, Divače in od drugod, pod vodstvom Edija Raceta.

Somaševalo je kakih 40 duhovnikov iz tržaške, goriške in koprške škofije, tudi italijanske narodnosti. Obred sta vodila tržaški škof msgr. Lorenzo Bellomi, ki je izrekel tudi zahvalne besede, in upokojeni koprski škof, rajnikov prijatelj in sošolec dr. Janez Jenko. Med somaševalci sta bila tudi škofov vikar za Slovence dr. Lojze Škerl in generalni vikar dr. Pier Giorgio Ragazzoni.

V pridigi se je dr. Prešerna spomnil njegov naslednik pri Sv. Antonu in v vodstvu Marijine družbe g. Marij Gerdol, ob koncu obreda pa prednica Marijine družbe Pepca Vodopivec, ki je do zadnjega tudi gospodinjala rajnemu duhovniku, načelnica tržaškega dela Slovenske zamejske skavtske organizacije dr. Vera Tuta Ban, predsednik zbora

Novi sv. Anton Albert Štrajn, načelnik goriškega dela SZSO Mauro Leban, predsednica Sveta slovenskih organizacij Marija Ferletič in deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar.

Zadnje molitve pri krsti je opravil škof dr. Janez Jenko. Posebno pozornost so izkazali bivšemu duhovnemu vodji skavti, ki so prinesli krsto v cerkev, stali ob krsti med pogrebnim obredom v cerkvi in ob koncu nesli krsto iz cerkve na pogrebni voz.

Ganljivo je bilo tudi slovo na trgu pred cerkvijo, kjer je moški zbor zapel ob krsti pesmi Slovenec sem in Iz stolpa sem.

Pogreb je bil popoldne v rajnikovi rojstni Smolenji vasi pri Novem mestu. Tudi tam se je zbrala velika množica in častna straža ljubljanskih skavtov. Somaševanje 15 duhovnikov je vodil ljubljanski pomožni škof msgr. Jožef Kvas. Pel je domači zbor, preden so krsto položili v družinski grob le nekaj metrov od vhoda v cerkev na griču, pa so se poslovili od rajnega v imenu sobratov tržaški škofov vikar dr. Lojze Škerl, v imenu učencev in prijateljev Ivo Jevnikar, pater Marko Jeršin pa iz osebne hvaležnosti, ker mu je dr. Prešeren omogočil šolanje in pot v duhovništvo. **SZ**

V službi tržaške Cerkve

Pri pogrebni maši za pok. msgr. dr. Jožetom Prešernom v cerkvi Novega sv. Antona v Trstu se je v imenu tržaške Cerkve poslovil od pokojnega njegov naslednik v službi g. Marij Gerdol. Takole je orisal delo pokojnega monsignorja:

»Zavedam se, da je nemogoče zaječi v nekaj stavkov skoraj pol stoletja tako razvejane dejavnosti, ki je segala na več področij: od zbiranja dijakov, izobražencev, učiteljic in otrok na sestankih do organiziranja poletnih kolonij in letovanj, od ustanovitve slovenskih tržaških skavtinj do ustanavljanja skupnosti krščanskega življenja; od urejanja Pastirčka do pisanja v Naš vestnik in Katoliški glas pa do izdajanja knjig vzgojne in verske vsebine, od nakupa enonadstropne hiše za mladinske dejavnosti do zgraditve nove in sodobne štirinadstropne stavke Marijinega doma z dvorano, kapelo, prostori za sestanke, čitalnico in sobami za ostarele družbenice.

Poleg tega manj vidna, a še važnejša, skrb za notranje duhovno življenje in rast Marijine družbe z nedeljskimi srečanji, letnimi duhovnimi vajami, prireditvami, romanji, izletji. In ne nazadnje skrb za to evharistično skupnost, ki se redno ob

nedeljah shaja v tej naši župnijski cerkvi Novega sv. Antona.

Naj omenim še katehetsko službo na raznih slovenskih šolah do leta 1974. Še in še bi lahko naštevati.

Človek se upravičeno vprašuje: Od kod je črpal toliko moči? Kako je vse to zmogel? Gnala ga je ljubezen do človeka, posebno ljubezen do mladine, ki ji je odkrival smisel življenja in usmerjal na tirnice poštenosti, delavnosti in verskega življenja. Gnala ga je ljubezen, ki jo je krepila živa molitev, globoka vera in trdno zaupanje v božjo previdnost in v Marijino varstvo. Sejal je radodarno v zavesti, da je Bog tisti, ki daje rast.

Zato se tudi v trenutkih uspeha ni prevzel in v neuspehih ni obupal, ampak je imel pogum vedno znova začeti. Bog ga je opogumljal, da je vztrajal na okopih tudi v težavah. Samo Bog ve, koliko je bilo truda in skritega trpljenja na tako dolgi delovni poti. A nikoli ni klonil. Odlikovali sta ga jasnost idej in premočrtnost v izvajanju.

Delal je, dokler je mogel. Ko je opešal, je pomnožil molitev, da bi tako še naprej izprosil za vse potrebne božji blagoslov. Za vse to in za vse tisto, kar je skrito našim očem in je znano le Bogu, bi se mu danes radi iz srca zahvalili.

Skupina prvošolk Katoliške akcije pri Novem sv. Antonu leta 1954

Skavtski pozdrav dr. J. Prešernu

Na praznik sv. Jožeta smo se tudi skavti poslovili od msgr. dr. Jožeta Prešerna, ustanovitelja Slovenskih tržaških skavtinj in dolgoletnega duhovnega asistenta, čigar najbolj ustvarjalno življenjsko obdobje sovpada z največjim razmahom skavtizma na Tržaškem in Goriškem ter z dokončnim oblikovanjem njegove strukture.

Pokojni dr. Prešeren je posebno verjel v organizirano delovanje slovenske katoliške mladine. To ga je pripeljalo do zanimanja za skavtizem, kateremu je priznaval veliko vzgojno moč in privlačnost. Ob koncu petdesetih let se je zagrizel v delo z vsem navdušenjem, znanjem, strokovnostjo in vztrajnostjo, kot je bilo zanj značilno. Leta 1959 je ustanovil žensko organizacijo in kmalu nato je pri Novem sv. Antonu začel zbirati tudi fante, 5. četo, ki je bila takrat edina mestna skupina. Znal je dobiti sredstva za šotore in opremo, tako da je že istega leta bil tudi prvi tabor. Obenem je dr. Prešeren začel zbirati gradivo, da bi sestavil skavtski priročnik v slovenskem jeziku. Poznal je že slovenski prevod Baden-Powellovega priročnika Skavt, ki je izšel pred vojno v Ljubljani, vendar je hotel znanje poglobiti in razširiti predvsem glede sodobnih metodologij. Zato je navezal stike s skavtskimi vodstvi po vsej Evropi; potoval je v Rim, Pariz, Düsseldorf, Bruselj in London; dobil je knjige tudi iz Združenih držav in je tako po študiju najboljših skavtskih knjig tistega časa uredil in deloma sam spisal Skavtski priročnik, ki je izšel leta 1963. V njem je sistematično nastavil celotno strukturo kasnejšega delovanja, ki je dotle obsegala le izvidništvo. Za vse drugo je bilo treba določiti celo vrsto praktičnih rešitev, od terminologije dalje. Za slovensko poimovanje, torej za besedje, ki se je s priročnikom uveljavilo in ostalo do danes, se je dr. Prešeren posvetoval z znanim slovničarjem prof. Jakobom Šolarjem. Poleg tega je bilo treba odbrati in posloveniti razne obrazce obljub, besedila molitev, dobiti himno in druge skavtske pesmi. Skratka, priročnik, ki je nastal, ni bil nič slabši od sodobnih francoskih, belgijskih, italijanskih in angleških.

Kmalu zatem je dr. Prešeren prevedel iz nemščine navodila za voditelje volčičev in veveric in razmnožil na ciklostil brošuro Akela. Poleg tega je sestavljal še osnutke duhovnih misli za sestanke, vodil mesečne duhovne obnove v domu na Škorklji, spodbujal petje in pisal članke: od leta 1963 do leta 1976 je trinajst let urejeval Pastirčka in kvalitetno dvignil to otroško revijo. Sodelavec je dobil največ med skavti.

NE ZASE, ZA DRUGE

Kot izobraženec je dr. Prešeren veliko dal na moč znanja, izpopolnjevanja in poglobljanja, predvsem na moč pisane besede, zato je neutrudno pisal o skavtizmu vse do zadnjih let, ko je npr. ob priliki svoje zlate maše sam sestavil, založil in izdal Kažipot, molitvenik za skavte. Tega je poklonil vsem članom, prav tako kot je ob svoji 80-letnici kupil za vse skavte in skavtinje veroučno knjigo Verujem.

Tudi radodarnost je bila zanj značilna; znal je priti do sredstev, a jih

ni uporabil zase, sam je živel skromno; vse je šlo za uresničitev ideje, v katero je verjel. Veliko mladih je spravil do kruha, posredoval je študentske, gmotno pomagal revnejšim družinam; Bog ve, koliko je bilo vsega tega.

Ko je bil dograjen Marijin dom v ul. Risorta, smo skavti dobili v njem domovinsko pravico, tako da smo si tam uredili sedež in tiskarno, ob priliki pa se lahko poslužujemo tudi drugih skupnih prostorov in dvorane.

V zadnjih letih je msgr. Prešeren imel zadoščenje, da je zamejska

skavtska organizacija postala najmočnejša med slovensko mladino na Tržaškem in Goriškem, predvsem pa da je lahko pomagala ljubljanskim skavtom, ko so se na novo ustanovili; vendar je nenehno opozarjal na vzgojne temelje, predvsem na moralno, ki naj črpa svoje temelje iz vere.

»Pravi skavt ne postane po spretosti in izobrazbi, ki si jo pridobi, ampak po značaju, ki si ga privzgoji po morali in veri.«

Lik dr. Prešerna naj ostane tudi mlajšim rodovom vzor delavnosti in predanosti konkretnim idealom.

Kresnica

Častna straža tržaških skavtov ob krsti v cerkvi Novega sv. Antona

Na pogrebu v Smolenji vasi 19. marca 1992

Rodni dolenski zemlji vračamo danes sina, msgr. dr. Jožeta Prešerna, ki je večji in najplodnejši del svojega življenja posvetil Slovincem na drugem koncu, ob zahodnem robu naše slovenske domovine, v Trstu.

Septembra 1945 je došel v Trst in tu vztrajal v božjem vinogradu, čeprav so se ponujale zanimive možnosti, na primer dela za Baragovo beatifikacijo v ZDA ali pa na cerkvenem sodišču v Benetkah. Možnosti, ki bi bile mogoče manj nevarne kot prva povojna leta v Trstu, mogoče bi prinesle tudi večje človeško zadoščenje.

A nečesa nas je gospod Prešeren učil z besedo, zlasti pa z zgledom: delavnosti in požrtvovalnosti, čuta odgovornosti in dolžnosti, ne le do sebe, temveč do bližnjega in družbe, občutka, da moraš ob delu in družini vsaj nekaj delati tudi za skupnost. Učil je pomena organizacij, verskega tiska, duhovnega poglobljanja, učil mlade nastopati in prevzemati odgovornost. Bil je zahteven, a še najbolj do sebe, saj je imel naravnost prezirljiv odnos do tiste miselnosti, ko ob vsaki priložnosti najprej gledaš nase, na svojo komodnost ali celo denarni dobiček.

Zato je garal in ob razočaranjih vedno znova začenjal, velikopotezno gradil brez misli na zahvalo.

V DIJAŠKIH ORGANIZACIJAH

»Vse življenje se boš grel ob ognju svoje mladosti,« je zapisal nekdo. In ta ogenj je zanj zgorel tu, nato v gimnaziji v Novem mestu in takratnih dijaških organizacijah, v bogoslovju, zlasti pa v štiričlanskem vodstvu »mladcev«, na škofiji, kjer je bil tajnik škofa Rožmana.

Vojni čas je hotel izkoristiti za študij, in res je 1. maja 1941 odšel v

Rim, kjer je leta 1944 doktoriral na Gregorijani iz cerkvenega prava. Vmes je nekajkrat prišel domov kot odposlanec med ljubljansko škofijo in Vatikanom, junija 1945 pa je prvi prinesel ministru Kreku v Rim tragično vest o vračanju iz Vetrinja v smrt.

Trije sošolci: od leve msgr. Jože Jamnik, škof dr. Janez Jenko, msgr. dr. Jože Prešeren

KOT MRAVLJA DELAVEN V TRSTU

Septembra 1945 se začena njegovo tržaško obdobje. Od začetka je bil kaplan za Slovence v izpostavljeni središčni župniji Novega sv. Antona, kar je ostal več kot 40 let do upokojitve, ob tem pa je bil nekaj let tudi kaplan pri Sv. Jakobu in župnijski upravitelj v Trebčah. Dolga leta je bil katehet in profesor verouka. S sobratom Jožetom Jamnikom in Ivanom Vrečarjem je začel z verskimi sestanki za dijake, dijakinje, otroke, izobražence in učiteljice. Bil je med pobudniki otroških kolonij kasnejšega SLOKAD-a, organizator letovanja

(nadaljevanje na 5. str.)

Kardinal Jakob Missia v besedah pričevalcev

SPOMINU EDINEGA KARDINALA MED SLOVENCIM

Le štiri leta je dr. Jakob Missia, ljubljanski knezoškof, goriški nadškof in kardinal rimske Cerkve, škofoval v Gorici, ko je nenadna smrt pred devetdesetimi leti, 24. marca 1902, sklenila njegovo izjemno plodno delovanje pri izpolnjevanju božjega poslanstva katoliškega škofa. Pokopan je v Marijini baziliki na Sveti Gori. V raznih letih so doslej prvemu in edinemu slovenskemu kardinalu ob smrti njegovi častilci izrekli spoštljiva priznanja.

Neue freie Presse pred devetimi desetletji piše: »S smrtjo kardinala Missie je avstrijski episkopat izgubil enega svojih najuglednejših članov, če ne rečem kar svojega glavarja. Vse priznanje mu izrekamo za njegov odnos do glasbe, za njegove pisateljske sposobnosti, za njegov osebnostni žar, ki je imel v sebi nekaj vabljivega in je navdušujoče deloval med nami.« Škofijski list je ob njegovi smrti zapisal, da je s toplim žarom svoje osebnosti, učenosti, modrosti, pobožnosti in apostolske gorečnosti razsvetljeval in ogreval srca duhovnikov in vernikov.

V »Svetogorski Kraljici«, duhovnem listu njenih zvestih varuhov-frančiškanov, je za vse čase ostalo zapisano:

»Ko pojdeš na Sveto Goro ne pozabi, da tam počivata velika sinova naših slovenskih mater: kardinal dr. Jakob Missia in nadškof dr. Frančišek Sedej. Njun lik se nam kaže tem lepše, s čim večje daljave motrimo njuno nesebično delovanje za božjo čast in posvečenje njima izročene črede. Na straneh naše cerkvene zgodovine, ki sta nam jo pisala, ni nobenega madeža, ampak sama luč, ki slavi Cerkev in ljudstvo, iz katerega sta izšla.«

Cesar Franc Jožef je imenoval nadškofa Missio »biser med avstrijskimi škofi«, papež Leon XIII. je znal ceniti njegovo gorečnost v korist vere in ga je leta 1899 povzdignil

Nadškof kardinal Jakob Missia do najvišje časti, kardinala rimskokatoliške Cerkve.

O njem je dejal papež Janez Pavel II.: »Na prelomu zadnjega stoletja je kardinal Missia predstavljal Slovence srednje Evrope v kardinalskem kolegiju. Bil je neustrašen branitelj človeških pravic pripadnikov raznih etničnih skupin in neutruden pospeševalec vzgoje duhovnikov in katoliške preнове svojih vernikov. Slovenskim ordinarijem, ki ste upravičeno ponosni na svojega velikega rojaka in predhodnika, ki je bil tako goreč v svoji pastirski službi in zvest Svetemu sedežu, izrekamo naše najboljše želje.« Te besede je poglavar rimskokatoliške Cerkve izrekel v avgustovskih dneh 1988 ob 150-letnici rojstva Jakoba Missie, zaslužnega duhovnega voditelja Cerkve na Slovenskem. V župnijski cerkvi v Križevcih pri Ljutomeru, je na kraju, kjer je bil krščen, mariborski škof dr. Franc Kramberger, prvemu slovenskemu kardinalu odkril in blagoslovil spominsko ploščo, na kateri je zapisano: »Tu je bil krščen 1. julija 1838 dr. Jakob Missia, knezoškof ljubljanski, nadškof goriški, rojen 30. junija 1838, umrl 24. marca 1902, ob 150-letnici rojstva, župnija sv. Križa.« Ivan Virnik

Romanje v Rim

Pred dnevi je skupina goriških staršev organizirala izlet v Rim. Pravzaprav je bilo to romanje, saj je poleg zgodovinskih in turističnih zanimivosti program predvideval tudi ogled bazilik sv. Petra, sv. Pavla, ogled vatikanskih muzejev in pa obisk katakomb. Vodilno, čeprav neizrečeno geslo, ki nas je spremljalo, je bilo spoznavanje in poglobljanje.

Spoznavanje umetniških zanimivosti, kot na primer mesto Orvieto z znamenito stolnico, ali pa v samem Rimu izkopenine, mestne četrti in palače, v katerih se danes pleče italijanska politika. Ogled Vatikanskih muzejev, Sikstinske kapele in pa bazilike sv. Petra daje našem romanju svojevrstno, globlji pomen.

Naš spremljevalec in vodič po vatikanskih sobanah je bil pater Marko Rupnik, izvrsten poznavalec zgodovine umetnosti, likovni umetnik on sam. Prikazal nam je tudi vlogo, ki so jo odigrali, za Italijo in Evropo, papeži v 16. stoletju z gradnjo te bazilike, z nastankom protestantizma in prelomom krščanske edinosti. Veličastnost Berninijevega kolonata in pa Madernove fasade bazilike sv. Petra nas ni tako prevzela, da ne bi mogli dojeti pravega pomena obeliska, ki se dviga v središču samega trga sv. Petra. Ce-

Udeleženci romanja v Rim pred baziliko Sv. Petra

Razstava »Pismo brez pisave«

Narodni muzej v Ljubljani je v novih razstavnih prostorih, ki jih je uredil arhitekt Marko Mušič, skoraj pol leta — od oktobra do februarja — sprejemal obiskovalce zanimive razstave, za katero so izbrali prav značilen naslov »Pismo brez pisave« — s podnaslovom »Arheologija o prvih stoletjih krščanstva na Slovenskem« —, kajti razstavljeni predmeti s krščansko motiviko so bili zgovorna priča o tamkajšnji razširjenosti Kristusove vere med staroselci v času pozne antike in med našimi slovenskimi predniki v zgornjem srednjem veku, in v potrditev tega sta bili še cerkev iz prvega in cerkev iz drugega obdobja, obe v naravni velikosti.

Odprtje razstave je bilo sicer določeno za konec lanskega junija, da bi sovpadalo s proglasitvijo neodvisnosti Slovenije in bilo hkrati dobrodošlica udeležencem prvega Svetovnega slovenskega kongresa. Vojni dogodki so to preprečili, a v predgovoru že sestavljenega kataloga je ravnatelj muzeja dr. Boris Gombač takole zapisal: »Ko danes slovenski in mednarodni javnosti odpiramo prenovljeni Narodni muzej ter v njem razstavo »Pismo brez pisave«, lahko s ponosom ugotovimo, da smo s svoje strani premaknili k zgradbi nove slovenske suverenosti neznamenit, a vendarle pomemben temeljni kamen. Lepota starega in novega ter skladnost prikazanega gradiva, ki nas civilizacijsko definira na tem našem prostoru, sta garancija in sporočilo naše generacije, da bomo v naši državi, na ozemlju, ki so ga oblikovali naši predniki, zagotovo tudi ostali.«

Pomembne so nato besede arheologa Milana Sagadina o začetkih krščanstva pri naših prednikih in o pomenu tega za naš nadaljnji razvoj: »Krščanstvo, ki so ga sprejeli v dveh stoletjih, Slovencev ni vključilo v Evropo le z novim vrednostnim in družbenim sistemom, pač pa tudi s svojimi oblikami posredovanja. To sta bili v prvi vrsti pismenost in likovna ustvarjalnost tedanjega časa. Irska metoda pokristjanjevanja je v

veliki meri temeljila na domačem jeziku, zato so bili že konec 8. stoletja zapisani v slovenskem jeziku prvi molitveni obrazci — apostolska vera in očenaš (sporočena v Rateškem rokopisu iz druge polovice 14. stoletja), krstna molitev, obrazec za spoved ter pridiga o grehu in pokori (Freisinški oziroma Brižinski spomeniki, besedila, nastala v prvi polovici 9. stoletja in prepisana med letom 975 in 1025).«

»Če torej v zgodnjem srednjem veku iščemo na staroslovanskem naktu krščansko motiviko, jo iščemo kot znanilko naših prvih korakov v Evropo. Obenem vidimo, da ti motivi vsebujejo poleg zavestno privede starokrščanske ikonografije tudi bolj ali manj pokristjanjen antični in barbarski svet. To so tiste tri sestavine, katerih sinteza je ustvarila srednjeveško fevdalno Evropo. Procesu, ki je pripeljal do te sinteze in čigar silnice so močno presegle nacionalne okvire, se je bilo smiselno pridružiti, nikakor pa ne upirati. Vsako vztrajanje pri starem (rodovnem poganskem) je pomenilo izbris z zemljevida Evrope. Slovenci smo ta

prehod — ob številnih žrtvah — zmogli in preživeli.«

Pisec priloge v zadnji številki »Ognjišča«, namenjeni prav tej razstavi, takole potrjuje prejšnje misli ob koncu svojega prispevka:

»Nobenega dvoma ni: s sprejemom krščanstva so se naši predniki vključili v Evropo, ki jo je združevalo prav krščanstvo. To so korenine, ki jih mora »združena Evropa« — in mi z njo — znova odkriti in iz njih zaživeti.«

Na pobudo Inštituta za cerkveno in socialno zgodovino si je razstavo ogledala tudi skupina Goričanov in nekaj gostov, ki so bili ob koncu obiska deležni še lepega koncerta, s katerim jih je počastil godalni kvartet, ustanovljen pred kratkim v Ljubljani.

Zanimivo bi bilo nazadnje vedeti, koliko zanimanja so Slovenci pokazali za razstavo in kako so sprejeli poziv arheologa Draga Svoltjšaka za njen obisk:

»Želi pa in hoče vsem tistim, ki jih je čas prikrajšal za svetopisemska znanja, obuditi slo po njih; drugim pa, ki so cezuro srečneje prebrodili, utrditi spoznanje in zavest, da smo v Evropi od Črtomira dalje.«

Notranjost cerkve iz zgodnjislovenskega obdobja

Ponatis avtobiografije Josipa Godine Vrdelskega

Pred kratkim je Marijin dom pri Sv. Ivanu izdal in založil anastatični ponatis avtobiografskega dela Živenje Josipa Godine Vrdelskega, ki je prvotno izšlo v Trstu leta 1879.

Publicist Josip Godina Vrdelski se je rodil na Vrdeli pri Trstu leta 1808 in umrl prav tam leta 1884. Njegovo življenje je bilo zelo razgibano. Po nedeljski šoli in nemški normalki v domačem kraju je obiskoval gimnazijo v Kopru, Gorici, Ljubljani in zopet v Gorici. V Ljubljani je bil Čopov učenec. Pravo je doštudiral v Gradcu. Službovati je začel kot praktikant pri finančnem uradu v Trstu. Naslednja njegova službena mesta so bila v raznih krajih, končala pa so se v rojstnem Trstu, kjer je dočkal upokožitev kot višji finančni komisar. Tudi njegovo družinsko življenje je bilo zelo razgibano, saj so mu umrle kar tri žene in kopica otrok.

Za slovenstvo se je odločil šele, ko mu je bilo 44 let. Od tedaj dalje je začel pisati v slovenščini in objavljati v številnih slovenskih časnikih. Tudi vsebina njegovih člankov je zelo pestra. Preveva pa jih zavzetost, da bi ljudi izobraževal in utrjeval v narodni zavesti. Med drugim je urejal 14-dnevnik Ilirski Primorjan, kasneje pa še izdajal prav tako 14-dnevnik Tržaški ljudomil. Njegovo najpomembnejše delo pa je vsekakor »Opis in zgodovina Tersta in njegove okolice« iz leta 1872.

Za sedanjí ponatis njegove avtobiografije je uvodne besede prispe-

val Boris Pahor, ki ugotavlja, da je ta knjiga edini izvorni slovenski spis, ki nam nazorno osvetljuje položaj našega življa v prvih sedmih desetletjih prejšnjega stoletja. Nadalje pravi, da Godinova avtobiografija kulturnemu zgodovinarju sicer ne razkriva kaj posebno novega, a so njegove omembe in pripombe vsega upoštevanja vredne za osvetlitev tržaškega kulturnega razvoja v drugi polovici XIX. stoletja. (mab)

Duhovniški dom v Šempetru

Duhovniki nimamo svoje družine, zato je večkrat vprašanje, kam na stare dni in v primeru onemoglosti. Slovenske škofije so poskrbele tako, da imajo sedaj vsaka svoj dom za onemogle duhovnike. Zadnja je v to vrsto stopila koprška škofija: v nedeljo, 8. marca, je namreč škof M. Piriš blagoslovil dom za ostarele duhovnike v Šempetru pri Gorici. V domu je šest apartmajev in stanovanje za dve sestri; v hiši je tudi kapelica poleg skupne obednice. Dom stoji pod Sv. Markom blizu železniške postaje.

Nastal je tako, da sta zakonca Habashi, menda oba zdravnika, ob smrti zapustila hišo škofiji za potrebne duhovnike. Škofija je dom preuredila in je sedaj nared za sprejem prvih duhovnikov. Gospodinjijo sestre čudodelne svetinje.

Poslovlne besede prednice Marijine družbe Marije milostljive Pepce Vodopivec na pogrebni maši

Dragi gospod Prešeren!

Želim Vam tu izreči: hvala lepa! Bog plačaj za Vaš trud za Marijino družbo, za Marijin dom! Presegal je vse Vaše moči in skrb. Reči moram, da ste Vi vodili Marijino družbo, Vas pa je vodila Marija. Bili ste ji neizmerno vdani, Ona je po Vas delala čudeže.

Hvala Vam za vse! Do sebe ste bi-

Žalna seja za pok. dr. Prešernom

Ob prižgani velikonočni sveči, s cvetjem bogato okrašeni, se je v Marijinem domu polnoštevilno zbralo občinstvo k žalni seji za pok. dr. Prešernom.

Zbor od Novega sv. Antona je uvodoma zapel dve pesmi: Vrabčev in spomin Ivana Cankarja ter Harejevo Mi sekamo.

G. Marij Gerdol je iz pogrebne molitve povzel zahvalo Bogu za obilne darove, katere je pokojni z vso vnemo posvetil izpolnjevanju svojega poslanstva. Zvrstilo se je 6 govornikov, predstavnikov raznih organizacij in drugih. Vsak je s svojega področja poudaril pokojnikovo borbeno trdnost in načelnih, vodstvenih sposobnosti za organizacijo in kulturno dejavnost. Mladim iz dobe 1945 je vtisnil pečat močne osebnosti.

li trdi. Za Vašo osebo je bilo vse dobro in odveč. Za Marijino in božjo čast nikoli dosti.

Hvala Bogu za Vaš duhovniški poklic, ki se je razbohotil v tako vsestransko misijonsko delo! Prosim Vas: ne zapustite nas! Prosite pri Mariji in Jezusu za tržaške vernike, da bodo vztrajali in potem uživali večno srečo v nebesih z Vami!

sti, kleno vzgojno angažiranost k vedno zahtevnejšim nalogam za dosego ciljev v službi drugih. Predstavniki iz Trebč je spomnil, kako je pokojni dr. Prešeren s prenovo cerkvenih poslopij prenovil in prebudil tudi vaško zavest za cerkveno življenje.

Mladino in skavte je preko predavanja in duhovnih vaj oblikoval v trezne osebnosti. Z globinsko ostrino je sploh široko zaoral kjerkoli je bila potrebna njegova prisotnost.

Žalno sejo je zbor zaključil s Sattnerjevo Na planine.

Na žalni seji so spregovorili: prof. Marijan Kravos, g. Marij Gerdol, Sergij Pahor, prof. Robert Petaros, Teo Kralj, Ivica Švab ter Tomaž Simčič.

Na pogrebu v Smolenji vasi

(nadaljevanje s 3. str.)

za dijake in za dijakinje, vodja Slovenske dijaške zveze, potem ustanovitelj Slovenskih tržaških skavtinj, urednik otroške revije Pastirček v letih 1963-76, pobudnik in urednik Skavtskega priročnika (1963) in avtor drugih knjig. Od leta 1956 je bil v vodstvu Marijine družbe v ul. Risorta v Trstu, kasneje tudi uradni voditelj. Dal je nanovo zgraditi velik in sodoben Marijin dom (1969). Veliko je pisal in predaval, se zavzemal za slovensko personalno župnijo v Trstu in širjenje Skupnosti krščanskega življenja.

Zelo številni na Tržaškem smo mu za mnogo stvari hvaležni. Hvaležna pa mu mora biti tudi vsa slovenska narodna skupnost na Tržaškem in v zamejstvu sploh. Gradil in utrjeval je verske in narodne postojanke in si prizadeval, da bi imeli Slovenci na Tržaškem več od tega, kar je našel leta 1945 na pogorišču 20-letnega zatiranja, vojne in ideoloških sporov. Ni še dovolj ovrednoteno delo, ki so ga takrat opravili dr. Prešeren in nekateri drugi sobratje iz osrednje Slovenije, ki so se iz političnih razlogov zatekli ali pa — kot dr. Prešeren — naselili med nami v Trstu. To delo je bilo zelo veliko in pravičnemu opazovalcu se kaže še danes na številnih področjih, pa čeprav je bil dr. Prešeren večkrat razočaran, ko je iz svojih izkušenj apostolskega delovanja in tudi mučeništva članov dijaške Katoliške akcije prešel v dokaj razkristjanjeno in tudi značajsko različno okolje. Vendar je vedno znal zagrabiti za delo in se tudi prilagajati novim potrebam. Ko mu je zamrla Slovenska dijaška zveza, se je z vso silo in veliko sposobnostjo vrgel na skavtizem in ga pomagal širiti tudi na Goriškem in Koroškem. Z velikim navdušenjem se je že precej oslabiljen udeležil ustanovnega občnega zbora Zveze slovenskih katoliških skavtov in skavtinj v Ljubljani.

VEDNO POVEZAN Z ROJAKI

Vedno je bil povezan s svojo rojstno škofijo, s slovensko zemljo. Le-

ta 1968 se je na primer s skupino nekaj nas mladih prvič po vojni ponovno povzpel na ljubljenski Triglav. Izpolnila se mu je tudi želja, da obiše rojake v Argentini.

Zdaj se vrača v rojstni kraj. Spremlja ga naša hvaležnost. V Trstu je bilo res ganljivo slovo v največji tržaški cerkvi Novega sv. Antona, kjer je več kot 40 let maševal in spovedoval.

Sam je odklanjal časti in bo najbolj zadovoljen, če bomo počastili njegov spomin z nadaljevanjem njegovega dela, z uresničevanjem tistega, kar je bilo v njegovem pričevanju bistvenega.

Ivo Jevnikar

Revija otroških in mladinskih zborov

PESEM MLADIH

v Kulturnem centru Srečka Kosovela Sežana. Prirejata Zveza cerkvenih zborov in omenjeni center.

Na obisku invalidke Magde Ferfolja Devetak na Vrhcu sv. Mihaela. (Foto B. Breclj)

V soboto, 28. marca ob 17.30, bo v župnijski dvorani v Nabrežini prireditve za

MATERINSKI DAN

Na sporedu je petje mladinskega zbora iz Štivana-Devina; priložnostni govor Ljube Smotlak, glasba in mladinske slike in prizor »Sestrin varuh« ter družabnost.

Novo vodstvo Slovenske prosvete

V Peterlinovi dvorani v Trstu je bil v petek, 20. marca, občni zbor Slovenske prosvete, krovne kulturne organizacije katoličanov na Tržaškem. V dvorani se je zbralo lepo število predstavnikov posameznih društev, skupin in ustanov, ki delujejo v okviru te organizacije in prav razveseljiva je bila velika udeležba mladih, ki so vse bolj prisotni v raznih dejavnostih. Posamezni predstavniki in odborniki so poročali o delu posameznih skupin, široko pa so razpravljali tudi o težavah prosvetnega dela, o prostorski stiski nekaterih organizacij in o drugih problemih, ki se precej razlikujejo od kraja do kraja. Veliko sredstev in dela so ponekod vložili v obnovo sedežev in dvoran, tako v Bazovici, Rojanu, pri Sv. Ivanu. Izražena je bila želja, da bi Slovenska prosveta kot osrednja kulturna organizacija bolje koordinirala dejavnost posameznih društev. Predsednik Maver je prikazal predvsem težave, ki jih imajo na osrednjem sedežu v Donizettijevi ulici, kjer so posamezna društva in ustanove vse preveč utegnjeni in zaradi prostorske stiske ne morejo normalno razvijati svoje dejavnosti. Izvolili so nov petnajstčlanski odbor, v katerega je vstopilo precej mlajših moči, za predsednika je bil potrjen Marij Maver. Drugi člani odbora pa so še Edvard Žerjal, Sergij Pahor, Aleksander Martelanc, Rudi Košuta, Tomaž Simčič, Sandi Deluisa, Milan Nemas, Ivan Žerjal, Ester Sferco, Anka Peterlin, Albert Štrajn, Lilijana Filipčič, Alenka Štoka, Tomaž Martelanc in Tomaž Susič. Izvolili so tudi člane nadzornega odbora in razzodišča.

DAROVI

Za cerkev v Nabrežini: Namesto cvetja pok. Stankotu Pupis daruje Danila Širca 30.000; Frida Širca 50.000; Albina Radovič 50.000 pa namesto cvetja pok. Lizeti Pieri; Terčič 90.000; G.J. 15.000; ob pogrebu Stankota Pupis 200.000; Bertolino 40.000; Slovenska skupnost 100.000; skavti 50.000; Kodrič 10.000; Mikuž 90.000; S.S.O. 500.000; Karlo Pupis 200.000; Caharija-Komel 20.000; Okretič 10.000; Krvodajalci 30.000; ob pogrebu Stankota Pupis darujeta narodni noši 100.000 lir.

TRST

Srebrni jubilej Finžgarjeva doma na Opčinah

Finžgarjev dom na Opčinah obhaja 25-letnico obstoja. Odprli so ga namreč 4. marca 1967. Za ta jubilej so se pripravili, saj bo vsak mesec tja do srede junija vsaj po ena prireditve. 28. marca bodo na čast mamam in s posebno pozornostjo do starejših mam nastopili najmlajši iz vrta, OPZ Vesela pomlad ter igralska skupina Tamara Petaros, prof. Ivan Artač pa bo predstavil knjigo Ljube Smotlak Sprehodi po Trstu. 24. aprila bo na sporedu večer z dia - video programom o prehojenih poteh doma in po svetu ansamblov Taims, Galebi in Zvezde ter koncertom le — teh in mladih pevcev — instrumentalistov. 23. maja bomo poslušali koncert zborov MPZ in DPZ Vesela pomlad, povezan s sliko in besedo o duhovniku in pisatelju Franu Saleškemu Finžgarju.

6. in 7. junija bo na vrsti 11. praz-

nik mladih pevcev. V soboto, 6. junija, bo slovesen večer s koncertom DPS in FPS Vesela pomlad in slavnostnim govorom ob prisotnosti visokih gostov iz zamejstva in Slovenije. V nedeljo, 7. junija, bo v domači župnijski cerkvi sv. maša za pokojne člane odbora in za vse dobrotnike Finžgarjevega doma, pri kateri bodo sodelovali zbori Vesela pomlad. Popoldne pa se bo v parku Finžgarjevega doma odvijal bogat kulturno-zabavni program s sodelovanjem domačih skupin in gostov, ki mu bo sledilo družabno srečanje.

Vsem mladim pevcem in glasbenikom ter onim, ki nastopajo na odskih deskah, a še posebej njihovim voditeljem želimo vsi, ki spremljamo njihovo delo in trud, še veliko plodnega dela in uspehov tja do zlatega jubileja.

Draga Lupinc

Pokojni msgr. Alojzij Carra

V Trstu je v nedeljo, 23. marca, umrl msgr. Alojzij Carra, proš tržaškega stolnega kapitulja. Rodil se je v Trstu leta 1906, v duhovnika je bil posvečen leta 1934. V goriškem bogoslovju je bil prav v času, ko je fašistični tisk besno napadel goriško veliko semenišče, nekatere predstojnike in profesorje in tržaškega škofa Fogarja. Carra je pogumno stopil na stran tržaškega škofa.

S tragedijo preganjanih Slovencev se je soočil zlasti kot kaplan v tržaških zaporih Coroneo, kjer je služboval od 1939 do 1. novembra 1946. Zapornikom pod italijansko, nemško in zavezniško oblastjo je pomagal, kolikor je sploh mogel, le jugoslovanske oblasti mu maja 1945 niso dovolila vstopa v zapore. Na smrt je pripravil 16 na smrt obsojenih, med njimi tudi slovenske žrtve drugega tržaškega procesa 1941, ki so bili ustreljeni na Opčinah (Viktor Bobek, Ivan Ivančič, Simon Kos,

Ivan Vadjal), Pinko Tomažič je odklonil versko tolažbo.

Pretrsljivo je njegovo poročilo o smrti Simona Kosa v dopisu sobratu, s katerim je izročil Kosova poslovilna pisma. O tem piše Joško Kragelj v svoji knjigi Simon iz Ruta, ki jo je izdala Goriška Mohorjeva družba.

Kaplana Carra se spominjajo v svojih spisih tudi sam Pinko Tomažič, Čermelj in Sarđoč.

O svojem delu in tržaških zaporih ni rad govoril. Ko sem ga v decembru spomnil na 50. obletnico smrti na strelišču na Opčinah, je vzdihnil in dejal: »Da, da, za nič so jih ustrelili.«

Prijatelj, počivaj v miru!

Lojze Škerl

P.S. Pogreb je bil v sredo, 25. marca, ob 10.30, s somaševanjem številnih duhovnikov pod vodstvom msgr. L. Bellomija v stolnici sv. Justa.

ZAHVALA

Ob težki izgubi dolgoletnega voditelja Marijine družbe Marije Milostljive

msgr. JOŽETA PREŠERNA

se zahvalujemo vsem za lepo udeležbo pri zadnjem slovesu v cerkvi Novega sv. Antona in v Smolenji vasi.

Na poseben način bi se rada zahvalila:

- gospodom škofom msgr. Bellomiju, msgr. Jenku in msgr. Kvasu ter vsem duhovnikom, ki so molili za njegov dušni blagor;
- pevskemu zboru od Novega sv. Antona;
- g. Žužku, ki je med boleznijo pokojnika redno obiskoval in bil z njim v trenutku smrti;
- dr. Marku Jevnikarju in dr. Lupincu za zdravstveno nego in pomoč.

V prvi vrsti pa bi se rada zahvalila Ivo Jevnikarju, ki mi je v teh dneh velikodušno pomagal in stal ob strani z nasveti.

Naj vam bo Bog plačnik za ves trud!

Prednica Marijine družbe Marije Milostljive Pepca Vodopivec in svoji iz Slovenije

Trst, 23. marca 1992

Pohištvo

Korsič

Anton Korsič

- Serijsko pohištvo
- Pohištvo po meri
- Preureditve

Prodajalna: Trst, ulica S. Cilino, 38 - Tel. (040) 54390

Delavnica: Trst, ulica D. Chiesa, 91

